

A highly decorative, symmetrical frame with intricate scrollwork and floral motifs, enclosing the title text.

JEAN LA FONTAINE
ÁLLATMESÉK
ÉS TANÍTÓMESÉK

Editura Kedvenc Kiadó
Székelyudvarhely, 2016

Hited rá: emberi szívem
 A vért kevésbé epedne?
 Egy szóért képesek egymást megfojtani:
 Nos hát, nem vagytok-e egymás farkasai?
 Úgy látom, mindent jól megmértén az eszemmel,
 Hogy - bár mindkettő bestia -
 Különb a Farkas, mint az Ember:
 Más lenni nem vágyom soha.
 Ulysses sorra így korholta mind a társát
 És azok mind visszagyálázták.
 Nagyra éppúgy, mint kicsire
 Szabadság és erdő s az étvágy ingere:
 Legfőbb gyönyörként ez hatott csak -
 Fűtült mind a nemes élet dicséretére,
 Azt hitte, hogy szabad, ha viszi szenvedélye:
 Saját maguk rabjai voltak...

Tartalom

A patkány és az elefánt	4
A teknős és a nyúl	7
A holló meg a róka	8
A tücsök meg a hangya	8
A felfuvalkodott béka	9
A farkas és a kutya	10
A tolvajok és a szamár	11
A farkas és a bárány	12
A róka és a gólya	13
A darazsak és a méhek	14
A spongyát meg a só t szállító szamár	17
A városi és a mezei patkány	18
A két bika meg a béka	19
A kakas és a róka	20
A róka meg a bak	21
A sas, a vaddisznó és a macska	22
A leterített oroszlán	23
A farkas meg a gólya	24
A róka és a szőlő	24
A molnár, a fia meg a szamár	27
A megvénült oroszlán	29
A farkasok és a bárányok	30
A pávatollakkal ékeskedő szajkó	31
A teve és az úszó botnyaláb	31
A gazda szeme	32
A farkas meg a kecske és gidája	34
A majom és a delfin	37
Az állatok adója	38
A pacsirta és fiókái meg a szántóvető	41
A kis hal és a halász	43
A nyúl füle	44
A ló és a farkas	47
A levágott farkú róka	48

A szarvas és a szőlő	48
A kígyó és a ráspoly	49
Pestis az állatok között	50
A nyúl meg a teknős	52
Az oroszán háborúba indul	53
A sas és a bagoly	53
A ló és a szamár	57
A nap és a békák	57
A beteg oroszán meg a róka	58
A medve és a két cimborá	59
A világtól elvonult patkány	60
A macska, a menyét meg a nyulacska	61
A kocsi és a légy	63
A majom és a macska	64
A kócsag	67
A két galamb	68
A patkány és az osztriga	70
A medve és a kertész	72
A majom és a leopárd	74
Az oroszán udvara	77
A farkas és a vadász	78
Oroszlánné temetése	80
Az osztriga és a peres felék	82
A sólyom és a kappan	82
A két kecske	84
A teknősbéka meg a két vadruca	87
Az ember és a sikló	88
A halak és a furulyázó pásztor	90
A kánya és a csalogány	92
Az oroszán, a majom meg a két szamár	92
A farkas és a róka	97
A gazda, a kutya és a róka	98
A nyulak	100
A pásztor és nyája	103
A róka, a legyek és a sün	104

A kánya, a király és a vadász	107
Jobbágy, halál	109
A tarisznya	111
A holló, a gazella, a teknős és a patkány	112
A kertész meg a vár ura	117
A kárvallott fősvény	119
A denevér, a bozót és a kacsa	120
A tölgy és a nád	122
A köszvény és a pók	123
A földműves és gyermekei	124
A favágó és Mercurius	125
A mesék hatalma	126
A kátyúba ragadt szekeres	127
A kívánságok	128
A vajúdo hegység	130
A varga és a bankár	133
A két barát	134
A tudás előnye	135
A bölcsességet áruló bolond	136
A kincs és a két ember	137
Az aggastyán és a három legény	139
A kalmár, a nemesember, a pásztor és a királyfi	140
Ulysses társai	142

A patkány és az elefánt

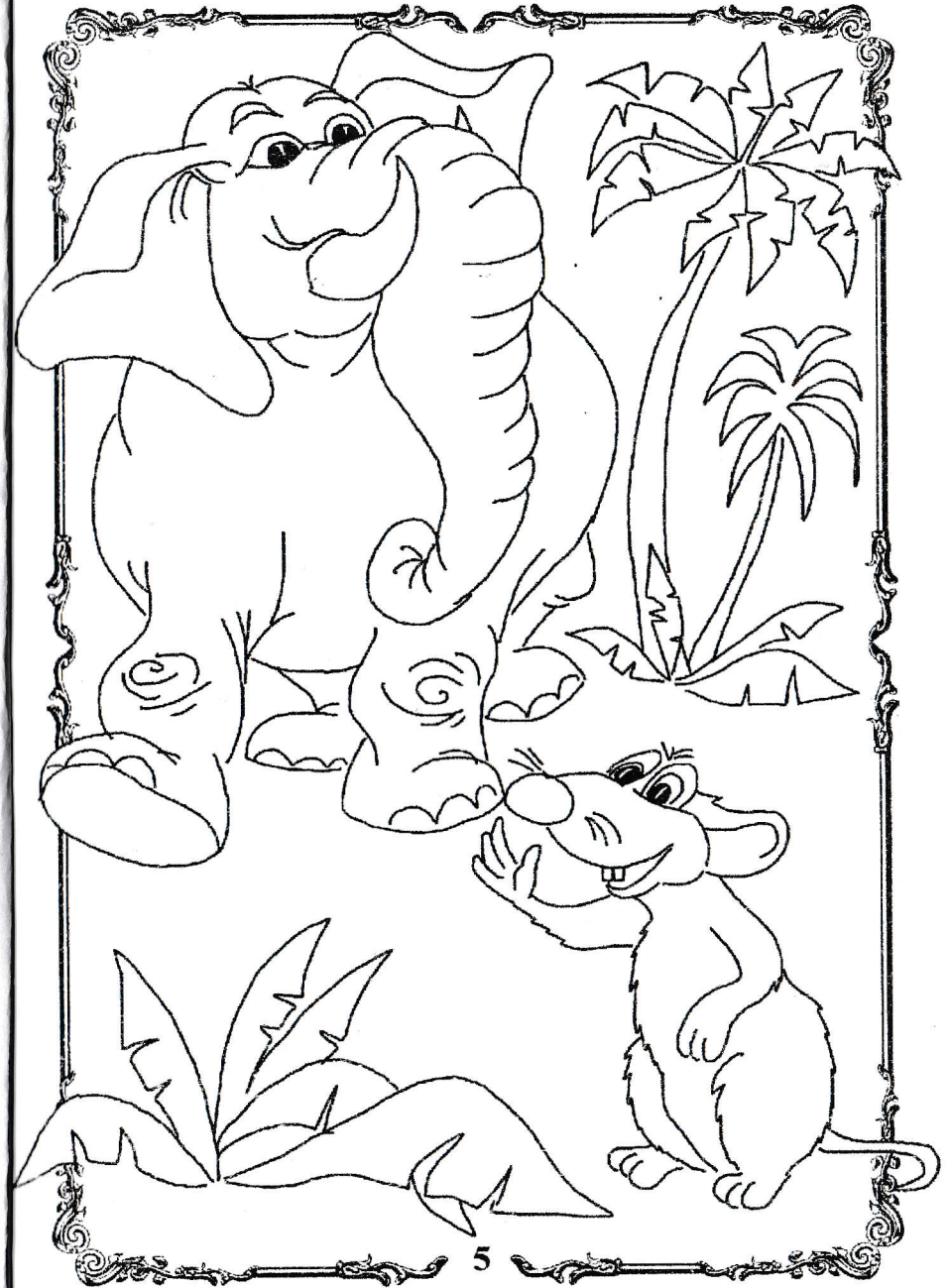
Az önhittség közös bajuk a franciáknak;
Itt meze a fontoskodásnak
Gyakran egy nyárspolgárt takar.
Ez sajátos francia baj.

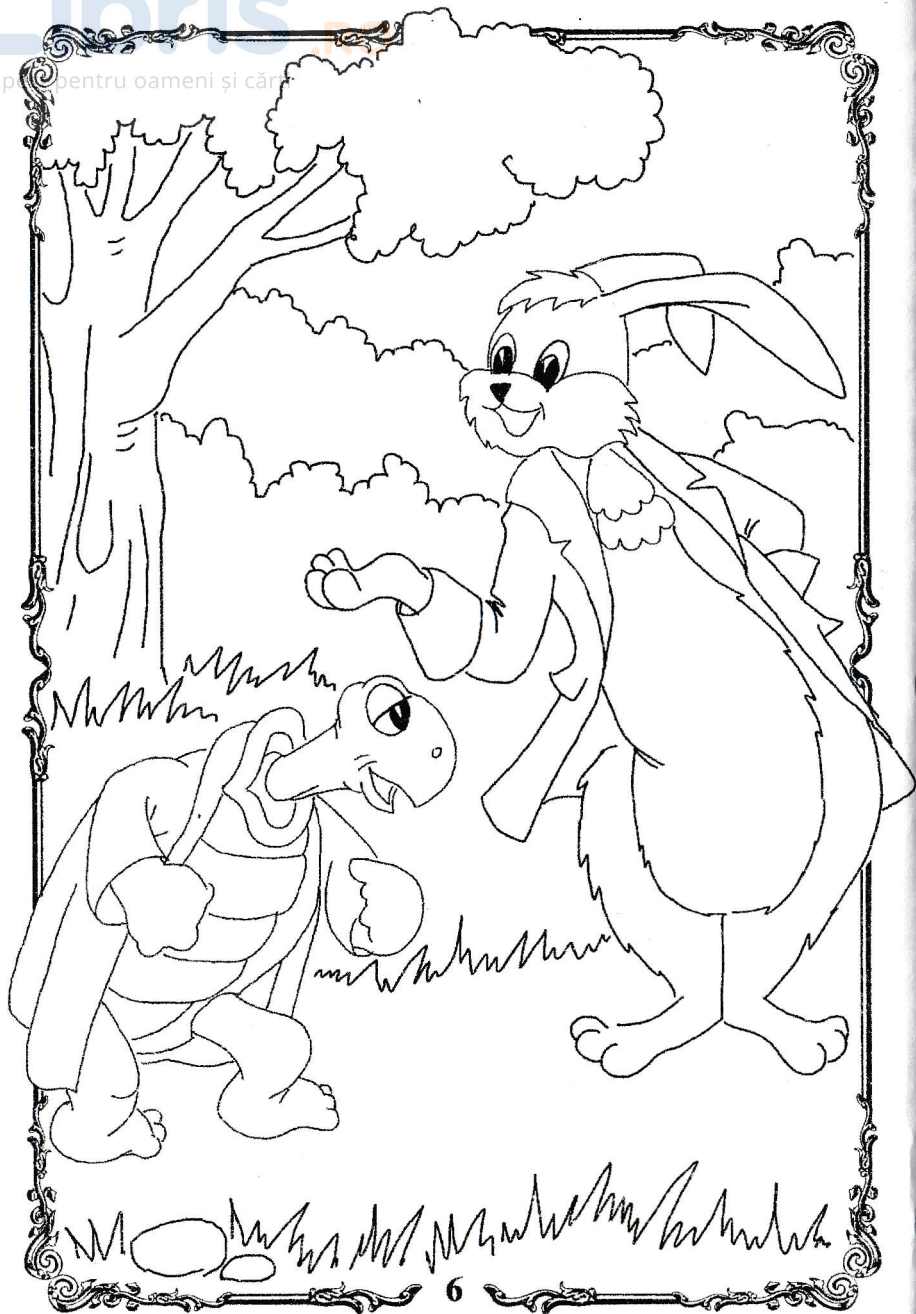
A buta hiúság kiváltsága e népnek.
Hiú a spanyol is, de náluk más a lényeg,
Mert gőgjük, szerintem, noha
Örültebb, nem oly ostoba.
Mutassuk be hát a miénket,
Mely másokénál nem csekélyebb.

A Patkány látta, hogy a roppant Elefánt
Széles hátán cipel egy súlyos rakományt,
S a nemes barmot kicsúfolta;
Csiga-lassú a lépte, mondta.
Egy hírneves szultána volt a
Toronymagas hát utasa.
Vele majom, macska, kutya,
Papagáj, dajka és szolgálók tucata,
Együtt mentek zarándokútra.

A Patkány nem érti, hogyan
Nézhet bámulva más e lomha hústoronyra?
„Tekintélyünk vajon attól függene - mondja -
Hogy testünknek milyen kiterjedése van?
Mit tudtok rajta, ti jó emberek, csodálni?
Nagy testét? Hát ki fél attól? Csak a gyerek.
Mi sem vagyunk, habár e természetünk parányi,
Az Elefántnál kevesebb.”

Folytatná még, de abba hagyja,
Mert ráveti magát a Macska,
Mintegy meggyőző érv gyanánt,
Hogy a Patkány nem Elefánt.





A teknős és a nyúl

Hetvenkedve szaladgált a nyúl a mezőkön.
- Fülemet rá, futásban nincs, aki legyőzzön!
Nos, ki áll ki velem? – szólt. – Kezdődjék a torna!
Nagy szerényen a teknős: Megpróbálom – mondta.

Te? – kacagott föl a nyúl. - Volna hozzá merszed?
Nem elég a hátadon házadat cipelned?
Velem futna versenyt egy ilyen lomha jószág?
Akkor is – szólt a teknős – vállalom a próbát.

Körülállja a pályát a közönség. Rajta!
Kocogni kezd a teknős. Nevet a nyúl rajta,
Párat ugrik, van már fél pálya előnye.
Buta teknős! – Gondolja: csúfot üz belőle.

Megáll, nézi gúnyosan, hogy izzad a másik,
Majd lehever, mintha ágy lenne csak a pázsit,
Nyújtózkodik, hunyt szemmel fekszik hason, háton,
S addig színlel alvást, míg elnyomja az álom.

Azalatt a teknős csak lépked lankadatlan,
Elcsoszog a szunnyadó nyúl mellett is lassan,
s mire a nap az erdő fái mögé csúszik,
Holtfáradtan bár, de már a cél előtt küszik.

Húsebb lesz a levegő, fölriad a nyúl rá.
Rémültében fölugrik, nagyot rikkant: Hurrá!
S rohan. – Késő! Így jár a hetvenkedő néha:
Henceg, s még a teknős is előtte ér célba.

A holló meg a róka

Holló úr ült a fatetőn,
Csőrében sajt volt, jókora,
S kit a jó illat csalt oda,
A Róka szólt hízelkedőn:
- Á, jó napot, te drága Holló!
Mi szép vagy! nincsen is hozzád hasonló!
Nem tódítok, de hogyha hangod
Olyan, mint rajtad ez a toll, ó
Akkor a madarak között első a rangod.
A Holló erre rendkívül örül,
Torkán egy hangot köszörül,
Kitátja csőrét, földre hull a sajtja.
A Róka felveszi és egyre hajtja:
- A hízelgő, akármilyen fajta,
Azokból él, akinek hízeleg:
Felér a sajttal ez a lecke - vedd.
A Holló ámul, pironkodva, végre
Megesküszik, hogy nem megy soha lépre.

A tücsök meg a hangya

A Tücsök dalolt egyre, bár
Izzott a nyár,
Úgy hogy mikor jött a komor
Tél, része gond volt és nyomor:
Még egy picinyke kis darab
Legye, vagy férges sem maradt.
Hát ment is a Hangyához át
Elpanaszolni nyomorát,
És kérte, adjon neki kölcsön,
Zsákjába egy kis magot töltsön,
Új aratásig legalább.

- Majd megadom, lesz erre gondom,
Nyáron, tücsök-szavamra mondom,
A tőkét meg a kamatát.
Bosszantja a Tücsök kalandja,
Nem is adott magot a Hangya.
De ezt kérdezte végre tőle:
- Mit tettél a meleg időben?"
- Éjjel-nappal munkában voltam,
Fűnek-fának folyton daloltam.
- Daloltál? Rendben van, komám,
Akkor ma táncolj, szaporán.

A felfuvalkodott béka

A Béka látott egy csodás
Ökröt s irigy lett természetére.
S bár öklömnyi se volt, kisebb, mint egy tojás,
Felfújta jól magát, feszült, dagadt, remélve
Ökrömnyi naggyá nőhet könnyedén.
- Figyeld csak - így szólt - szépöcsém,
Elég-e már? No mondd, megnöttem valahára?
- Csöppet sem! - Most? - Dehogy! -
- No most? - Ne törd magad!
- Most szóljál! - Á, kevés! - Erre a satnya pára
Úgy feldagadt, hogy szétfakadt.
Efféle bölcseket ma mindenütt találni:
Pompás kastélyt rakat minden bugris ma már,
Minden herceg: megannyi kiskirály,
Főúri udvart tart a márki.

A farkas és a kutya

Egy Farkas csonttá és bőrré fogyott
A kutyák oly jól őrizték a nyáját.
S egy eltévedt kutyával találkozott:
Szép s nagy volt a ragyogó szőrű állat.
Széttépni? Hogyne, boldogan!
Tűnődött Farkas, de hogyan?
A támadásból csata lenne,
A kutya keményen védekezne,
Hisz ereje van, rengeteg
Jobb lesz, véli, ha hízeleg.
S valóban, azzal környékezi meg,
Hogy dicséri pompás pocakját.
Barátom, neked is megadják
E hájat - hangzott a Kutya felelete.
-Költözz át, és jól jársz vele.
Erdei társad szinte fordul
A sírba, mind oly satnya koldus,
Hisz éh-koppon telik éjjele-nappala.
Biztonság? Mit nem még?!
Nem kap ott senki semmit,
Csak amit kínnal kiverekszik.
De ki engem követ, annak jobb a sora!
- S mi lesz a munkám? - kérdezte a Farkas.
- Szinte semmi - felelt a Kutya - az utast
És koldust kell hogy úzd, ugasd.
Hogy nyaij a háznak és legfőképp az uradnak.
Ennek nyomán jön a jutalmad,
A sok jó zaba, mint a fizetésed lesz,

A galambcsont és csibecsont
Meg a drága simogatások...
A Farkas szinte sír, úgy tetszik neki, hogy
Mily jövő vár rá, milyen álmok -
De meglátja, az Eb nyaka hogy kikopott. -
Ez mi? - kérdezi. - Ez? Semmi. -
Nono. - Csekélység. Halljuk csak! -
Hát az örv, melyhez kötve vagyok,
Tán az az oka, hogy a szőröm ott kitépték. -
Kötve vagy?! - szól amaz - hát nem jöhetsz-mehetsz
Kedvedre? - Nem mindig, no de hát mi van abban?
Az, hogy énfelőlem akármennyit ehetsz,
Nem maradnék a kéjlakodban,
Adna bár a világ kincset, vagyonokat! -
Felelt Farkas mester, s uccu - most is szalad.

A tolvajok és a szamár

Két Tolvaj egy lopott Szamáron összezörrent:
Amaz megtartani, ez eladni akarja.
Miközben négy kemény ököl leng,
S heves Bajnokaink fölkészülnek a harcra,
Egy Harmadik közükbe ront
S elragadja Aliboront.
A szamár néhanap egy szerencsétlen ország,
S királyok, akik elorozzák. Kettő helyett
Ezúttal hárman is veszekszenek.
Mert akad ilyen díszes firma szépen,
De nem lesz sokszor a kormány egyiké sem:
Egy negyedik lator gyors békét közvetít
Köztük: elköti a Csacsit.